

Uvodnik

Od 13. do 15. septembra 2023 sem se v Parizu kot delegat Slovenske škofovske konference udeležil zasedanja Komisije za medreligijski dialog, ki deluje v okviru Evropske škofovske konference. Predstavniki evropskih konferenc se srečujemo enkrat na dve leti, vedno na drugem kraju, in izmenjamo izkušnje, vselej pa je pri predavanjih in pogovorih v ospredju odnos med katoličani in muslimani v Evropi. Drugi dan našega letošnjega izobraževanja nam je rektor velike pariške džamije, g. Chems-Eddine Mohamed Hafiz, predaval o stanju islama v Franciji. Po jasni in razumljivi predstavitvi je nekdo od delegatov postavil vprašanje: ali se moramo katoličani bati muslimanov v Evropi? Verjetno nihče od prisotnih tega ni pričakoval, toda rektor je brez pomislekov odgovoril pritrdilno: »Da, kristjani se morate bati muslimanov v Evropi! Ko namreč mlad musliman vstopi v katoliško cerkev in do smrti zabode duhovnika, ki pri oltarju daruje sveto mašo, je to znamenje, da se morate kristjani bati muslimanov.« Kasneje je dodal: »Takah muslimanov, ki mislijo, da je Alahova volja, da sovražijo in pobijajo kristjane, se namreč tudi mi bojimo.« Potem se je osredotočil na največji problem, s katerim se muslimanske skupnosti srečujejo pri mladih muslimanih v Franciji in Evropi: verska neizobraženost. Velika večina muslimanov v Franciji se namreč v otroštvu ne udeležuje nobenega verskega izobraževanja (verouka), in ko se v mladosti soočijo z vprašanjem identitete, iščejo pridigarje po internetnih straneh. Najdejo seveda tiste, ki spodbujajo k sovražstvu in nasilju do drugačnih, zato so mnogi mladi muslimani v Franciji prepričani, da je prav sovražstvo do kristjanov bistvo islamske vere. Popolnoma enako problematiko opisuje Etienne de Montety, francoski pisatelj, novinar, namestnik glavnega urednika časopisa *Le Figaro* in glavni urednik priloge *Figaro littéraire*, v knjigi *La grande épreuve*, za katero je dobil veliko nagrado za roman Francoske akademije. Roman je v slovenščini z naslovom *Velika preizkušnja* izdala založba Družina. Avtor, ki je prišel na slovenski knjižni sejem, kjer sta bila predstavljena ozadje in nastanek te knjige, se je v svojem pisanju zelo zvesto oprl na umor francoskega duhovnika Jacquesa Hamela, ki se je zgodil 26. julija 2016 v kraju Saint-Étienne-du-Rouvray. Dva mlada muslimanska ekstremista brez verske izobrazbe in brez resnične vključenosti v lokalno islamsko skupnost sta med mašo vdrla v cerkev in z nožem osemnajstkrat zabodla 86-letnega duhovnika.

V Sloveniji je, hvala Bogu, odnos med katoličani in muslimani na zavidljivo visoki stopnji spoštovanja in sodelovanja, vendar pa ne moremo prezreti ekstremizma v katoliških vrstah; ekstremizma v pomenu ne sprejemanja drugačnosti, namreč. To se vidi v kritiziranju vodstva Cerkve in v neupoštevanju nauka cerkvenega učiteljstva. Tega imamo v Cerkvi danes zelo veliko. Nekateri laiki, duhovniki, škofje in celo kardinali javno »v nič dajejo« papeža Frančiška. Na vseh celinah lahko najdemo bolj ali manj organizirane skupine, ki zavračajo nauk zadnjega koncila in svojo distanco do Cerkve kažejo v zahtevah po starem bogoslužju ter v obnašanju v cerkvi ali pri prejemanju obhajila – tudi v Sloveniji. Nasprotujejo papeževi teologiji dialoga do drugače mislečih in verujočih ter imajo sami sebe za edine zveste Kristusove učence. Ni se sicer še zgodilo, da bi v svoji zagnanosti drugače mislečemu vzeli

življenje, znajo pa ubijati z jezikom. Vzgoja proti ekstremizmu mora biti prisotna povsod. Semenišče mora bogoslovce navaditi, da bodo kot duhovniki oznanjali cerkveni nauk in ne tega, kar bi bilo njim všeč. Pastorala pa mora laike izobraževati za evangeljski nauk dialoga, spoštovanja in sožitja z drugačnimi od nas. Revija *Tretji dan* ima že 50 let prav to poslanstvo. Pred časom smo se spraševali, ali jo še potrebujemo. Če se ima namen držati poslanstva vzgoje za evangelij dialoga, potem jo potrebujemo bolj kot kadar koli v preteklosti in jo bomo še prebirali.

Veličina človeka se pokaže v preizkušnjah. Francozi so prvo veliko preizkušnjo modernih časov – umor duhovnika v cerkvi se je namreč zadnjič zgodil v času francoske revolucije – opravili z odliko. Ni bilo maščevanja ali očitkov; nasprotno, na lokalni ravni so se katoličani in muslimani še bolj približali drug drugemu. Tudi katoličani v Sloveniji smo preizkušani; ne le z ekstremizmom v lastnih vrstah, temveč tudi z velikim prepadom med političnima poloma, kjer Katoliška Cerkve lahko igra veliko vlogo. To je naša velika preizkušnja. Naj revija *Tretji dan* prispeva svoj delež, da bi jo tudi mi dobro opravili.